

In
t
k
o
r
t

Voortgangsrapportage

2024-I

Gemeente Groningen

Voortgangsrapportage 2024-I

Inleiding

In deze eerste voortgangsrapportage van de Gemeente Groningen informeren wij u over de voortgang van het beleid en geven we een prognose van het resultaat over 2024.

We rapporteren zowel op gemeenteniveau als op (deel)programmaniveau.

Leeswijzer

U ziet de verschillende onderwerpen die aan de orde komen links in beeld. Door op een onderwerp te 'klikken' navigeert u door de rapportage.

Tot slot kunt u navigeren naar de volledige Voortgangsrapportage 2024-I.

Door op de knop te klikken wordt u verwezen naar het betreffende programma op de website.

Hoofdpijnen prognose resultaat

Deze eerste voortgangsrapportage in 2024 is, evenals bij het opstellen van de begroting 2024, omgeven door grote mondiale onzekerheden als Oekraïne, inflatie, stijgende energieprijzen en krapte op de arbeidsmarkt. Ook speelt de discussie met het Rijk over de gemeentelijke financiën op langere termijn en neemt de onzekerheid toe.

Verwacht resultaat 2024

Onze inschatting voor dit jaar is een plus van 45,6 miljoen euro bruto resultaat, op een begroting van 1,3 miljard euro. Ons ambitieniveau is hoog en zien ook dat de krapte op de arbeidsmarkt, prijsstijgingen en schaarste van materialen een flinke impact hebben op de uitvoerbaarheid en doorlooptijd van zowel onze geplande projecten alsook (bouw- en ontwikkelprojecten) van andere Groningse organisaties en particulieren. Hierdoor verwachten we op een aantal fronten vertraging in de uitvoering, waardoor budgetten niet volledig worden ingezet. Dit zien we bijvoorbeeld bij samenwerkingsverbanden en projecten. Ook zien we op dit moment een aantal nadelen, waaronder nog steeds hogere structurele lasten voor Jeugdhulp. Op dit moment is het nog te vroeg om bij alle budgetten een gedegen prognose af te geven. Bij de tweede voortgangsrapportage geven we hierover een scherper beeld af.

Na de zomer komen we met een voorstel om niet beïnvloedbare zaken het jaarrekeningresultaat niet onnodig te laten beïnvloeden. Dit gaat bijvoorbeeld over resultaat op gemeentefonds of samenwerkingsverbanden.

Grootste afwijkingen

Het resultaat na aftrek van de met uw raad afgesproken toegestane bestemmingen wordt ingeschat op een plus

van 37,8 miljoen euro. Het grootste voordeel hierin is 21,6 miljoen euro op het gemeentefonds. Dit wordt veroorzaakt door effecten september circulaire 2023 en mei circulaire 2024. Deze ontstaan hoofdzakelijk door de accresbijstelling van het rijk en door een bijstelling van de maatstaven, met name een hoger aantal huishoudens met een laag inkomen en een hoger inwoner aantal. Ook is de verwachte onderuitputting van het BTW-compensatiefonds 2,4 miljoen euro hoger dan geraamd. Een uitgebreidere toelichting op de bijstelling van het gemeentefonds is opgenomen in het raadsvoorstel Meircirculaire 2024 (177018-2024).

Enkele andere voordelen die we voorzien zijn de nacalculatie loon- en prijscompensatie 2 miljoen euro, maatschappelijke opvang 4,8 miljoen euro, vrouwenopvang 1 miljoen euro, BUIG 4,5 miljoen euro, parkeerbedrijf 4,7 miljoen euro en 2,4 miljoen op de WMO. Enkele nadelen die we voorzien zijn 3,2 miljoen euro bij de jeugdzorg en 1,5 miljoen op de bijzondere bijstand, Studietoeslag en Individuele inkomens toeslag.

Afwijkingen in relatie tot de begroting 2025

Er is een aantal grote afwijkingen die invloed hebben op de begroting voor de komende jaren, zoals de kosten bijzondere bijstand, basisbanen, diverse toeslagen en jeugdzorg.

Deze structurele afwijkingen hebben we betrokken bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2025.

Financiële situatie op langere termijn

De prognose van het resultaat over 2024 geeft net als bij de jaarrekening 2023 een vertekend beeld van de werkelijke gemeentefinanciën voor de komende jaren. Vanaf 2026 is namelijk sprake van een structureel tekort in de gemeentefinanciën, onder andere veroorzaakt door landelijke kortingen op het gemeentefonds. De opgaven voor de gemeente zijn groot waarbij de financiën van de gemeente onder zware druk staan. Daarbovenop komt nog dat gemeenten wettelijke taken krijgen opgelegd van het Rijk, zonder dat daar voldoende budget tegenover staat. Voorbeeld hiervan is de jeugdzorg, maar ook de invoering van de Omgevingswet. Dit zien we ook terug in de knelpunten voor de begroting 2025.

We zien ook kosten op andere gebieden toenemen zoals bestaanszekerheid, veiligheid, beheer en onderhoud, energietransitie, maatschappelijk vastgoed en organisatie. Tegelijk hebben we de komende jaren een grote investeringsopgave. In de voorjaarsbrief wordt de raad geïnformeerd over de ontwikkelingen in het meerjarenbeeld.

Samenvatting prognose resultaat 2024

De prognose van het resultaat voor *resultaatbestemming* bedraagt een plus van 45,6 miljoen euro ten opzichte van de begroting.

Resultaat categorieën

We kennen een aantal resultaatcategorieën. De tabel hieronder geeft de verdeling van het resultaat over deze categorieën. De grafiek hiernaast geeft een beeld over welke aandeel welke categorie heeft in het totale resultaat.

Resultaatcategorie (bedragen x € 1.000)

Samenwerkingsverbanden	5.866
Inc. middelen Gemeentefonds	1.288
Meerjarige projecten	380
Bijzondere resultaten	264
Reguliere resultaten (incl. gemeentefonds)	37.846

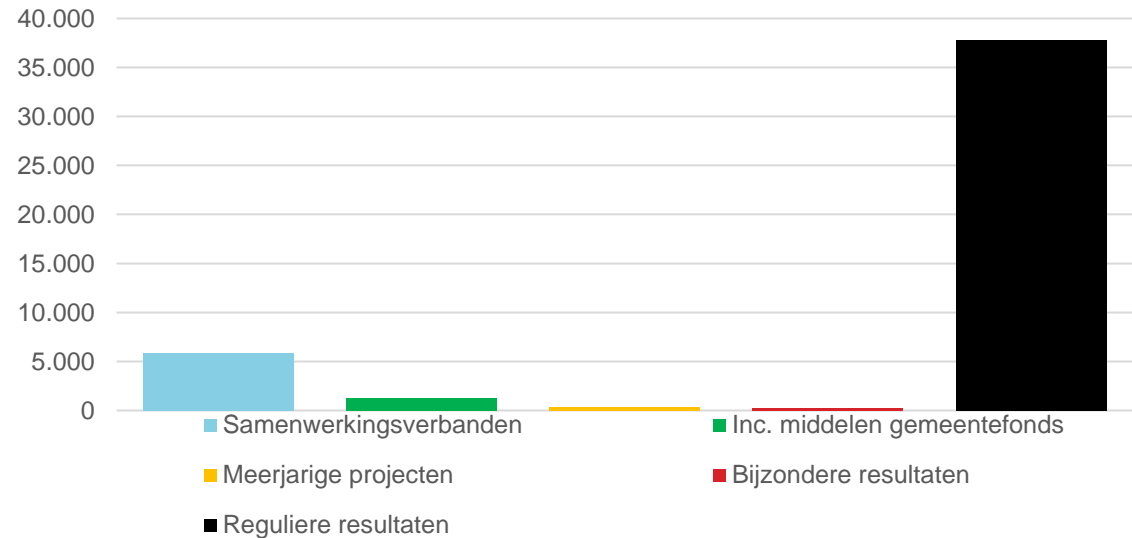
Totaal resultaat **45.584**

Een andere dwarsdoorsnede van het resultaat zijn de resultaten per programma. Op de pagina [Prognose resultaat per \(deel\)programma](#) ziet u een nadere uitsplitsing hiervan met daarbij een toelichting op de belangrijkste resultaten die we nu voorzien.

Beïnvloedbaarheid verwachte resultaat

Het verwachte resultaat van 45,6 miljoen euro bestaat voor een deel uit resultaten die niet (direct) beïnvloedbaar zijn, waaronder resultaten op het gemeentefonds. Nog een grote factor betreft de resultaten op samenwerkingsverbanden, waaronder Maatschappelijke Opvang van 4,8 miljoen euro. In de samenwerking wordt bepaald waaraan en wanneer het budget wordt besteed. Dit kunnen wij als gemeente Groningen niet zelfstandig bepalen. Onze verwachting is dat de voordelen voor Maatschappelijke Opvang vanaf 2025 sterk verminderen.

Resultaten (x € 1.000,-)

Besteedbaar resultaat

Zoals u in de 'Samenvatting prognose resultaat 2024' hebt kunnen lezen, wordt het resultaat onderverdeeld in een vijftal resultaat categorieën. Per categorie gelden regels voor de besteedbaarheid hiervan. Dit is vastgelegd in [het kader voor resultaatbepaling en resultaatbestemming](#).

Voor de categorieën Bijzondere resultaten, Samenwerkingsverbanden, Meerjarige projecten en Incidentele middelen gemeentefonds geldt, dat resultaten binnen deze categorieën beschikbaar blijven voor het oorspronkelijke doel. Deze resultaten worden bij de jaarrekening overgeheveld naar het volgende jaar of verrekend met reserves, mits goed onderbouwd.

Reguliere resultaten vallen vrij ten gunste of ten nadele van de algemene middelen.

Hiernaast ziet u op basis van de resultaatcategorieën welke resultaten wel en niet vrij besteedbaar zijn.

Resultaatcategorie (bedragen x € 1.000)	Resultaat voor bestemming	Besteedbaar	Niet besteedbaar
Samenwerkingsverbanden	5.866	0	5.866
Incidentele middelen gemeentefonds	1.228	0	1.288
Meerjarige projecten	380	0	380
Bijzondere resultaten	264	0	264
Reguliere resultaten (incl. gemeentefonds)	37.846	37.846	0
Totaal resultaat	45.584	37.846	7.738

Begrotingsrechtmatigheid

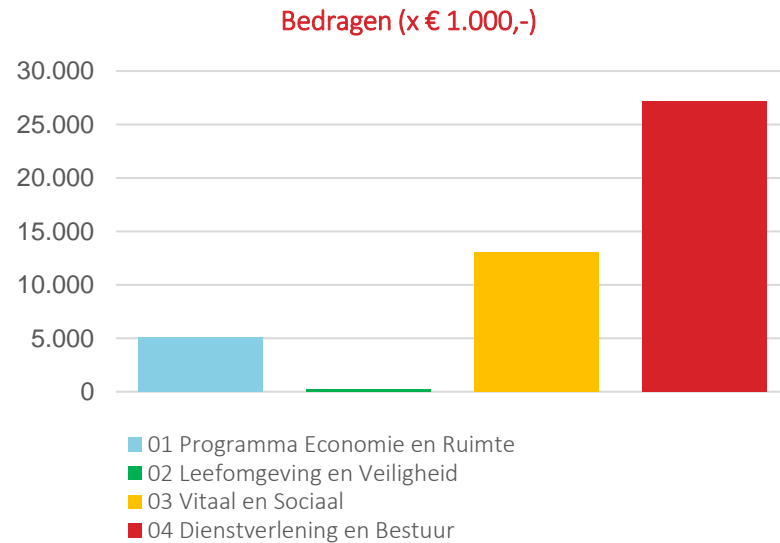
Met ingang van boekjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. Het college neemt deze verantwoording voor het eerst in de jaarrekening 2023 op. Hierin verklaart het college wel of niet rechtmatig te hebben gehandeld binnen de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens (3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves).

In de financiële verordening is opgenomen dat, indien een lastenoverschrijding tijdig gemeld wordt aan de raad, deze niet als onrechtmatig wordt beschouwd. Tijdig melden kan zijn bij de voortgangsrapportages of bij de jaarrekening.

In deze voortgangsrapportage verwachten we bij een aantal deelprogramma's dat de geautoriseerde lasten worden overschreden. We komen hier bij de VGR 2024-II op terug, wanneer we een actuelere prognose kunnen voorleggen.

Prognose resultaat per (deel)programma

De grafiek en tabel op deze pagina tonen de prognose van het resultaat per (deel)programma. Een toelichting op de prognose per deelprogramma is opgenomen in de volledige VGR op de [website](#).

Een verkorte toelichting vind u bij de deelprogramma's:

01. Economie en Ruimte

03. Vitaal en Sociaal

02. Leefomgeving en Veiligheid

04. Dienstverlening en ondersteuning organisatie

Programma (bedragen x € 1.000)	Prognose resultaat
01 Programma Economie en Ruimte	5.100
01.1 Economie en werkgelegenheid	0
01.2 Mobiliteit	4.900
01.3 Wonen	200
02 Leefomgeving en Veiligheid	249
02.1 Kwaliteit van de leefomgeving	0
02.2 Veiligheid	249
03 Vitaal en Sociaal	13.085
03.1 Werk in inkomen	3.968
03.2 Onderwijs	1.010
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	6.794
03.4 Sport en bewegen	1.352
03.5 Cultuur	-39
04 Dienstverlening en Bestuur	27.150
04.1 Dienstverlening	932
04.2 College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing	24.166
04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	1.327
04.4 Overhead en ondersteuning organisatie	725
Eindtotaal	45.584

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Op de website van de VGRI vindt u de volledige [voortgangstekst voor Programma 1](#). In de onderstaande tekst gaan we per deelprogramma in op de highlights.

Economie en werkgelegenheid

De (economische) groei zal naar verwachting aantrekken van 0,1% in 2023 tot 0,7% in 2024 en 1,2% in 2025, vooral dankzij de particuliere consumptie en het herstel van koopkracht. In de loop van 2024 zal de groei verder aantrekken naarmate de financiële condities versoepelen en de buitenlandse vraag toeneemt. Uit een [onderzoek van ABN AMRO](#) blijkt dat de geconcentreerde uitbetaling van de energietoeslag aan minima heeft bijgedragen aan de groei in het vierde kwartaal in 2023. Omdat dit effect wegvalt, valt de consumptie in het eerste kwartaal van 2024 mogelijk wat terug.

Binnen de provincie Groningen ontving 1,9% van de Groningse beroepsbevolking in april een uitkering. In de gemeente Groningen daalde het aantal uitkeringen met 0,3 procent. Landelijk nam het aantal WW-uitkeringen toe in de afgelopen maand met 0,5%. [Ten opzichte van vorig jaar steeg de WW](#) zowel in Groningen (+7,9%) als landelijk (+10,3%). [Het aantal faillissementen](#) in gemeente Groningen was met 15 in het 1e kwartaal 2024 hoger dan het laatste kwartaal 2023 en het gemiddelde van de afgelopen jaren.

Corona (en coronasteun) kan daarvoor mogelijk een verklaring zijn.

Mobiliteit

Het aantal verplaatsingen van, naar en in onze gemeente neemt de komende jaren fors toe als gevolg van een toename van het aantal inwoners en arbeidsplaatsen. Als we niets doen heeft dit negatieve gevolgen voor de leefbaarheid in onze woonwijken en dorpen. Daarom nemen we in Groningen op steeds meer plekken afscheid van het uitgangspunt dat de auto centraal staat in de manier waarop we onze openbare ruimte inrichten.

Dit voorjaar en deze zomer werken we hard om de nieuwe, verdiepte ligging van de Zuidelijke Ringweg en het nieuwe Julianaplein aan te sluiten op de bestaande wegen. Om te voorkomen dat het verkeer in en rond Groningen vast komt te staan, wordt alles uit de kast gehaald onder het motto ‘vaststaan of meebewegen’. Doel is om dagelijks 80.000 auto's (20%) minder op de weg te hebben. Als alles volgens planning verloopt, kan het autoverkeer vanaf maandag 2 september gebruik maken van de nieuwe Zuidelijke Ringweg.

Wonen

Er is veel vraag naar woningen en we voelen de urgentie om voldoende woningen toe te voegen. De gestegen rentes, bouwkosten en schaarste

aan bouwmaterialen, personeel en locaties zorgen hierbij wel voor een stevige uitdaging. De realisatie van nieuwe woningen blijft hierdoor achter bij de planning. Samen met corporaties en ontwikkelaars zetten we ons er ten volle voor in om toch meer woningen te realiseren.

Netcongestie

Netcongestie zal gebiedsontwikkelingen(woningbouw) en gronduitgifte (bedrijven) frustreren. De precieze impact is nog onbekend. Daarom is binnen de gemeente een taskforce Netcongestie opgericht. Deze taskforce gaat inventariseren welke mogelijke problemen op de gemeente afkomen en of en hoe inwoners en bedrijven het beste kunnen inspelen op de nu ontstane situatie. Mogelijke oplossingen bestaan uit: prioritering, reservering van netcapaciteit voor gebiedsontwikkeling, korte termijn netverzwaring en netcongestiemanagement (o.a. batterijen, sturen op bedrijvigheid met een vestigingskader, verduurzamen van mobiliteit). Op die manier kan de impact op onze gebiedsontwikkelingen en gronduitgifte worden bepaald.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Financiële toelichting

(bedragen x € 1 miljoen)

Prognose resultaat 2024

	Prognose resultaat 2024
1. Economie en Ruimte	5.100
1.1 Economie en werkgelegenheid	0
1.2 Mobiliteit	4.900
1.3 Wonen	200

Programma 1 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 5,1 miljoen. Het positieve resultaat komt (vooral) door:

- Suikerzijde (V € 1,5 miljoen). Op 21 december 2022 heeft de raad [de gebiedsbegroting De Suikerzijde](#) vastgesteld. Gedurende de exploitatieperiode van de gebiedsbegroting kan incidenteel vrijval van financiële middelen plaatsvinden. Deze incidentele vrijval zal eind 2024 naar verwachting € 1,5 miljoen euro bedragen en wordt conform het raadsvoorstel voor het opstellen van de jaarrekening aan de bekleemde reserve Suikerzijde toegevoegd.
- Stadshavens (V € 0,5 miljoen). Voor de gebiedsontwikkeling van Stadshavens zijn gefaseerd middelen beschikbaar gesteld. De (kapitaal)lasten die hier op drukken zijn nog beperkt omdat het project zich nog in de opstartfase bevindt. Daarom verwachten wij eind 2024 een incidentele vrijval van € 0,5 miljoen. Dit bedrag zal conform het raadsvoorstel voor het opstellen van de jaarrekening naar de daarvoor bestemde reserve worden gestort.
- Bij parkeren verwachten we een voordeel van € 4,7 miljoen. Dit komt enerzijds door een structurele omzetstijging (onder andere vanwege een hoger tarief voor belparkeren) dan bij het opstellen van de begroting was voorzien. Daarnaast is aan de lastenkant bij het opstellen van de begroting rekening gehouden met een incidenteel positief resultaat van € 2,7 miljoen.

- Grondbedrijf (PM). We komen bij de VGR 2024-II terug op de verwachte resultaten bij het grondbedrijf. De herzieningen van de grondexploitaties worden tegelijkertijd met de VGR 2024-II aangeboden aan de raad.
- Woontoezicht (PM). Op 21 december 2022 heeft de raad besloten de bestuurlijke boete voor de Huisvestingsverordening in te voeren. Uit de evaluatie over het eerste jaar volgde onder meer de aanbeveling om een apart en lager boetetarief (€ 250) in te stellen bij snel gelegaliseerde situaties waarbij geen verstoring van de woningmarkt is. Door effectuering van deze maatregel verwachten wij dit jaar de oorspronkelijke begrote opbrengst (€ 500 duizend) niet te gaan halen. Het is nog te vroeg om het financiële effect in te schatten.
- Bouwleges (PM). In 2024 verwachten we een daling van het aantal vergunningsaanvragen, met name voor grote bouwprojecten. Dit zal leiden tot lagere legesopbrengsten, waarvan op dit moment de omvang nog niet te bepalen is.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Op de website van de VGRI vindt u de volledige [voortgangstekst voor Programma 2](#). In de onderstaande tekst gaan we per deelprogramma in op de highlights.

Kwaliteit van de leefomgeving

Om invulling te geven aan het principe ‘Water en Bodem sturend’ hebben we de afgelopen periode intensievere samenwerking gezocht met waterschappen en waterbedrijf om meer grip te krijgen op ons watersysteem

Het door het Rijk ingestelde transitiefonds, o.a. bedoeld om maatregelen te bekostigen die nodig zijn om de stikstofbelasting van de natuur terug te dringen, is uit het hoofdlijnenakkoord gehaald. Ook in Europa zijn onderdelen uit de Green deal ten behoeve van landbouw afgezwakt. Dit maakt de toekomstplannen voor het verduurzamen van de landbouw onzeker. De versterkingsproblematiek zorgt voor een grotere opgave voor monumenten, karakteristiek en archeologie in voormalige gemeente Ten Boer.

Vanuit de gedachte van maatschappelijk gedreven beheer, zijn we in 2022 gestart met het ontwikkelen van de nieuwe beheerstrategie. We zetten in op de maatschappelijke opgaven (waardengestuurd beheer) en beleving van bewoners (belevingsgestuurd beheer).

In 2023 zijn we gestart met een uitgebreid participatietraject waarin we inwoners hebben gevraagd wat zij belangrijk vinden in het beheer van de openbare ruimte. We zijn op dit moment bezig met het opstellen van een startnotitie voor de organisatie van een burgerberaad met als thema Groningen afvalvrij 2030 te organiseren. Daarnaast heeft uw raad een krediet beschikbaar gesteld voor het realiseren van een circulariteitshub. Tot slot zijn we in het voorjaar gestart met twee pilots om de inzameling van groente- fruit- en tuinafval in onze gemeente uit te breiden, met name bij hoogbouw.

Veiligheid

Het aantal demonstraties neemt toe, denk aan de recente demonstratie bij de Rijksuniversiteit Groningen. Daarbij hebben calamiteiten, bijvoorbeeld rond de meikermis, veel van onze inzet en de inzet van de politie gevraagd.

In de Groningse binnenstad hebben we de handhaving op horecaondernemingen die aanhoudende problemen veroorzaken voor de openbare orde, aangescherpt. Er zijn inmiddels meerdere vergunningen ingetrokken. Ook zijn we op een aantal bedrijventerreinen gestart met een pilot om ondernemers op via publiek private samenwerking weerbaarder te maken tegen ondermijning.

Vanuit onze regionale aanpak ondermijning versterken we het totale systeem en pakken we opportuniteitsstructuren regionaal aan. Bijvoorbeeld door een actiematige campagne op jeugd en drugs te ontwikkelen.

Het aantal incidenten met personen met onbegrepen gedrag blijft stijgen. Bij mensen met multiproblematiek is een domein overstijgende aanpak een voorwaarde: veiligheid en zorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. We zijn daarom gestart met een provinciaal project vanuit het programma Grip op Onbegrip. Met de pilot bestuurlijk toezicht richten we ons op ernstige overlastgevers door bestuursrechtelijke maatregelen in te zetten om mensen richting hulpverlening te bewegen.

We spannen ons in om overlast in wijken te verminderen. We zijn zichtbaar op straat en bevorderen de leefbaarheid en veiligheid. Tot slot zijn er flinke stappen gezet in de realisatie van het plan van aanpak FC Groningen. Toch zien we dat concrete realisatie op een aantal onderdelen weerbarstig en ingewikkeld blijft.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Financiële toelichting

(bedragen x € 1 miljoen)

Prognose resultaat 2024

	Prognose resultaat 2024
2. Leefomgeving en Veiligheid	249
02.1 Kwaliteit van de leefomgeving	0
02.2 Veiligheid	249

Programma 2 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 249 duizend.

- Op de afvalstoffenheffing wordt zowel aan de baten als aan de lastenkant een afwijking verwacht, per saldo neutraal. Aan de batenkant verwachten we een voordeel van € 750 duizend door de vastgestelde dividenduitkering van de afvalverwerker Omrin (200 duizend euro) en een hogere verwachte opbrengst van € 550 duizend voor de inzameling van PMD (Plastic, Metaal en Drankkartons). Er worden lagere lasten verwacht, enerzijds door een verwachte lagere jaarlijkse bijdrage aan de ARCG (€180 duizend) en een achterloop van investeringen (€ 290 duizend). Het voordelige saldo op de baten en de lasten van € 1,2 miljoen wordt verrekend met de voorziening afvalstoffenheffing, waardoor er per saldo geen resultaat is.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Op de website van de VGRI vindt u de volledige [voortgangstekst voor Programma 3](#). In de onderstaande tekst gaan we per deelprogramma in op de highlights.

Werk en Inkomen

De instroom in bijstand is licht toegenomen in de eerste maanden van het jaar. De uitstroom naar werk blijft iets achter op de doelstelling. De arbeidsmarkt is minder krap geworden. Dat geldt niet voor alle sectoren, zoals zorg, ICT en techniek. Inwoners die recent in de bijstand zijn gekomen, helpen we op weg terug naar werk. Daarnaast hebben we te maken met een grote groep inwoners die nog niet direct aan het werk kunnen. Daar werken we aan het verminderen van belemmeringen en aan ontwikkeling. Dat doen we vanuit vertrouwen.

We gaan met inwoners in gesprek en stellen een plan van aanpak op waarin staat wat nodig is voor om een stap te maken richting sociale activering, maatschappelijke participatie of richting een betaalde (basis)baan. Ook gaan meer mensen aan het werk met een loonkostensubsidie en lopen we op koers met het aantal nieuwe basisbanen. Het totale aantal basisbanen zal aan het einde van 2024 iets lager uitvallen dan beoogd. Dit wordt verklaard doordat mensen met pensioen gaan.

Via onze gebiedsgerichte aanpak zijn we toegankelijker voor onze inwoners en kunnen we meer maatwerk bieden door de aanwezigheid van expertise rondom inkomensdienstverlening en GKB. We zetten ons in om iedereen met een uitkering te spreken.

Verder geven we uitvoering aan ons programma brede aanpak armoede en schulden waar we inzetten op het verbeteren van onze dienstverlening bij het helpen en doorbreken van (intergenerationele) problemen bij armoede en schulden.

We voeren het beleidsplan Schuldhulpverlening 2024-2028 uit zodat onze inwoners met schulden eerder, beter en sneller kunnen helpen.

Onderwijs

In mei 2024 heeft de raad de geactualiseerde versie van het Scholenplan Gro Up vastgesteld. Gro Up 2024-2039 is het vervolg op het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2020-2039 'Investeren in onderwijs'. Gro Up stuurt op zowel de fysieke kant van de onderwijshuisvesting, zoals de capaciteit en kwaliteit van de gebouwen, als op het vergroten van de kansengelijkheid, het tegengaan van de (onderwijs)segregatie en het behalen van de doelstellingen uit de onderwijsagenda.

Zorgen zijn er om de complexiteit en heftigheid van de problemen van kinderen en jongeren. We zien dit momenteel vooral terug bij de enorm hoge werkdruk bij leerplicht. Maar het uit zich bijvoorbeeld ook in volle scholen voor speciaal onderwijs en krapte in de hulpverlening. Daarnaast is er sprake van veel schoolverzuim van nieuwkomers die naar de ISK gaan.

We zien ook grote problematiek bij de voortijdig schoolverlaters. Door persoonlijke en psychische problematiek stoppen jongeren met school. Ook een verkeerde schoolkeuze en de gunstige arbeidsmarktsituatie maken dat momenteel meer jongeren kiezen voor werk boven onderwijs.

Welzijn, gezondheid, zorg en diversiteit

De regionale voorzieningen MO/VO worden gefinancierd vanuit het Rijk via de DUMO en DUVO. De centrumgemeente wordt niet voor indexatie gecompenseerd: dit landt bij de regiogemeenten in het Gemeentefonds. Vanaf 2025 zijn we vanuit het regionale programma genoodzaakt om bij alle gemeenten (naar rato) geld te vragen om de MO/VO voorzieningen in stand te houden. Het regionale programma BW&O komt uiterlijk eind 2024 met een aantal scenario's rondom de financiële houdbaarheid van de MO/VO voorzieningen.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Sport en bewegen

In mei 2024 heeft de raad het Ambitiedocument van het Masterplan (door)ontwikkeling sportaccommodaties 2037 vastgesteld. In dit ambitiedocument geven we aan dat we aan de hand van de beleidsuitgangspunten dat sport- en beweegvoorzieningen nabij, toegankelijk en uitnodigend voor iedereen zijn, duurzaam en functioneel en dat sport en bewegen nadrukkelijk onderdeel is van een gezonde leefomgeving. Het in maart 2024 geactualiseerde Capaciteitsonderzoek sportaccommodaties is een van de richtinggevende stukken bij de verdere uitwerking in een Uitvoeringsagenda Masterplan.

Cultuur

In februari van dit jaar hebben de instellingen die in aanmerking willen komen voor een meerjarige subsidie een aanvraag ingediend bij de Kunstraad. Alle aanvragen worden o.a. beoordeeld op artistieke kwaliteit, op impact en op het wel of niet zijn van een toevoeging aan onze culturele infrastructuur. Tegelijkertijd zijn wij bezig met het vorm en inhoud geven aan de nieuwe cultuurnota 2025-2028. Onze kadernota 'Kunst en cultuur voor iedereen' 2021-2028 is voor 8 jaren vastgesteld, dat betekent dat onze ambities en kaders blijven staan maar dat we in de nieuwe cultuurnota nuances aanbrengen waar mogelijk. We merken nog steeds dat de culturele instellingen het financieel zwaar hebben, door alle kostenstijgingen van de afgelopen jaren is het voor sommige instellingen moeilijk het hoofd boven water te houden. Met deze instellingen voeren wij gesprekken over de bedrijfsvoering en de programmering.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Financiële toelichting

(bedragen x € 1 miljoen)

Prognose resultaat 2024

	Prognose resultaat 2024
3. Vitaal en Sociaal	13.085
3.1 Werk in inkomen	3.968
3.2 Onderwijs	1.010
3.3 Welzijn, gezondheid en zorg	6.794
3.4 Sport en bewegen	1.352
3.5 Cultuur	-39

Programma 3 laat een verwacht voordelig resultaat zien van € 13,1 miljoen. Dit komt vooral door:

- **Schuldhelpverlening (V € 1,1 miljoen):** Bij de septembercirculaire 2023 zijn middelen beschikbaar gesteld voor Bijzondere bijstand en vroegsignalering met een tweejarige bestedingstermijn. Deze middelen zetten we in 2025 in.
- **Buig (V € 4,5 miljoen):** Bij de publicatie van het voorlopig budget BUIG 2024 in oktober 2023 bleek het budgetaandeel voor 2024 hoger dan verwacht. Het verwachte nadelige saldo op de BUIG voor 2024 verbeterde hierdoor met € 4,0 miljoen van € 6,3 miljoen nadeel naar € 2,3 miljoen nadeel. Ten opzichte van deze prognose houden we nu rekening met een extra verbetering van € 0,5 miljoen omdat het gerealiseerde uitgavenaandeel in 2023 lager was dan gedacht.
- **Voor Bijzondere bijstand, Studietoelage en Individuele inkomensvoetstuk** verwachten we een tekort in 2024 van € 1,5 miljoen. Deze nadelen worden betrokken bij de begroting 2025.
- **MO (V € 4,8 miljoen):** We verwachten dat we na inzet van de resterende middelen uit voorgaande jaren voor het tekort in 2024 nog € 4,8 miljoen over te houden voor de inzet voor het verwachte tekort in 2025 en verder.
- **VO (V € 1,1 miljoen):** We ontvangen jaarlijks middelen voor gezinnen met meervoudige problematiek. Op het onderdeel proeftuinen, wat in juni van start gaat, verwachten we een voordeel van circa € 0,9 miljoen. Dit willen we inzetten voor het verwachte tekort in 2025 en verder.

- **WMO (V € 2,4 miljoen):** Op basis van 2023 schatten we in dat er circa 100 minder inwoners gebruik maken van huishoudelijke hulp, waarbij ook de indicatiewaarde lager uitkomt (v € 1,0 miljoen). Voor hulpmiddelen verwachten we in verband met een gunstiger contract een resultaat van € 1,0 miljoen euro, en op begeleiding een voordeel van € 0,4 miljoen.
- **Beschermd wonen (V € 1,8 miljoen):** Doordat zowel de indicatiewaarde als het aantal cliënten lager is dan vooraf ingeschat, verwachten we een voordeel van € 1,8 miljoen.
- **Loonkostensubsidie (N € 0,8 miljoen):** Dit nadeel ontstaat doordat de groei van de inzet van loonkostensubsidies sneller gaat dan landelijk en we daarvoor de middelen met vertraging krijgen van het rijk.
- **Jeugdzorg (N € 3,2 miljoen):** Dit nadeel kent o.a. de volgende oorzaken: doorloop van hogere lasten vanuit 2023 en extra lasten als gevolg van tariefaanpassing, onvoldoende dekking voor indexering en hogere solidaire kosten.
- **Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Sport (V € 0,9 miljoen):** In de begroting 2024 is rekening gehouden met een hogere dotatie aan de voorziening groot onderhoud in verband met actualisatie van het MJOP. Deze actualisatie is echter nog niet afgerond, we voeren de hogere dotatie daarom nog niet uit en ook de indexering wordt nog niet doorgevoerd.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Financiële toelichting

(bedragen x € 1 miljoen)

Prognose resultaat 2024

	Prognose resultaat 2024
4. Dienstverlening en bestuur	27.150
4.1 Dienstverlening	932
4.2 College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing	24.166
4.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	1.327
4.4 Overhead en ondersteuning organisatie	725

Programma 4 heeft ten opzichte van de begroting een voordelig resultaat van € 27,2 miljoen. Het voordeel komt (vooral) door:

- Gemeentefonds (V € 21,2 miljoen). Dit wordt veroorzaakt door het concreneffect van de septembercirculaire 2023 en meicirculaire 2024. De voordelige effecten van de septembercirculaire van 8,6 miljoen komt in hoofdzaak door de accresbijstelling van het rijk. De verwachting was dat we het effect nodig zouden hebben voor onze CAO-ontwikkeling maar dat is niet nodig gebleken. De meicirculaire geeft een voordeel van 12,6 miljoen euro. Naast incidentele effecten komt dit voordeel vooral door een bijstelling van de maatstaven: een hoger aantal huishoudens met een laag inkomen en een hoger inwoneraantal. Ook is de verwachte onderuitputting van het BTW-compensatiefonds 2,4 miljoen euro hoger dan geraamd. Wij willen 2 miljoen euro van dit voordeel inzetten om de resterende taakstelling 'leniger en flexibeler begroten' grotendeels in te vullen. 0,4 miljoen wordt betrokken bij het meerjarenbeeld.
- Nacalculatie loon- en prijsstijgingen (V € 2 miljoen): Bij opmaak van de begroting wordt een inschatting gemaakt. Over 2022 tm 2024 is een nacalculatie doorgevoerd.
- Treasury: Op het taakveld Treasury verwachten we een voordeel van € 2,1 miljoen.

Daarnaast zijn er nog enkele belangrijke voordelen te vermelden:

- Brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen (V € 1,3 miljoen): Voor het uitvoeringsprogramma brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen is in 2021 een budget beschikbaar gesteld. Het project nadert zijn einde, in 2024 is de nacalculatie aan de raad aangeboden met een positief incidenteel resultaat van € 1,3 miljoen euro.
- Dividenden (N € 0,8 miljoen). Dit nadeel ontstaat voornamelijk door lagere dividenduitkeringen van Enexis en BNG over 2023.
- Opleidingskosten (N € 0,6 miljoen): We verwachten € 0,6 miljoen meer opleidingskosten uit te geven dan begroot. Deze overschrijding wordt vooral veroorzaakt door verplichte opleidingen voor de uitvoering van taken en door extra ICT-gerelateerde opleidingen door het terughalen van ICT-taken.
- Vrijval budget duurzame inzetbaarheid (V € 500 duizend): in de begroting zijn structureel middelen beschikbaar gesteld voor duurzame inzetbaarheid van oudere werknemers in de gemeentelijke organisatie. In 2023 is een initiatief gestart om een VWOW-regeling (Vermindering werkweek oudere werknemers) uit te werken vanaf 2024. Het is nog niet zeker of en per wanneer deze regeling uitgevoerd gaat worden. Daarom verwachten we een onderbesteding van € 500 duizend.

Programma 1 Economie en Ruimte

Programma 2 Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3 Vitaal en Sociaal

Programma 4 Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Deze voortgangsrapportage wordt opgesteld op basis van verwachtingen die we voor 2024 hebben. Soms zijn verwachtingen niet direct in geld uit te drukken, of zit er een bandbreedte in de verwachtingen. De belangrijkste onzekerheden in de prognose laten we in dit onderdeel zien.

Claim vertragingsschade

In het verleden is bij de aanleg van het warmnet-tracé Plutolaan-Antaresstraat-Pleiadenlaan vertraging opgelopen. Als gevolg van deze vertraging en opgelegde boetes wegens niet tijdige oplevering claimt de betrokken aannemer schade bij WarmteStad en is tussen deze partijen een juridisch geschil ontstaan. Hierbij heeft de gemeente Groningen ook een aandeel in de aanneemsom.

Daarom zal in het geval van een eventuele toekenning van de schadeclaim ook een deel ten laste van de gemeente Groningen worden gebracht. Hoewel de gemeente Groningen en WarmteStad van mening zijn dat de opdracht financieel is afgewikkeld, ligt dit geschil nu voor bij de rechter en is het aandeel van de gemeente Groningen hierin als risico opgenomen in deze voortgangsrapportage.

Niet planmatig onderhoud Oosterpoort

Sinds 2017 is het onderhoud van de Oosterpoort afgeschaald tot sterfhuisconstructie. Alleen strikt noodzakelijke investeringen, samenhangend met veiligheid en bedrijfskritische processen worden uitgevoerd. Dat leidt tot meer storingen en daarmee tot meer onvoorzien onderhoud.

Meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP) Sport

De actualisatie van het meerjaren onderhoudsprogramma is in volle gang. Naast het reguliere onderhoud constateren we ook "uitgesteld" onderhoud. De omvang (€) is nog niet nader bepaald, maar zal naar verwachting substantieel zijn. Een deel zal kunnen worden ondergebracht in het MJOP en een deel niet. We verwachten in de loop van het 4e kwartaal 2024 hier meer duidelijkheid over te hebben.

Voorziening wachtgelden en pensioenen ex-wethouders (APPA)

Voor de dekking van wachtgeldverplichtingen van voormalig wethouders hebben wij een voorziening getroffen. Ook voor de dekking van pensioenlasten van (oud-)wethouders hebben we een voorziening. De hoogte van de pensioenvoorziening kan pas bepaald worden na het verschijnen van de decembercirculaire, op basis van de op dat moment geldende rentestand. Voor de wachtgeldvoorziening is dit afhankelijk van het beroep dat per einde jaar nog op de voorziening wordt gedaan.